

10.08.2016

Oldrzychowice ze Złotym Żywieckim Sercem

Zespół Oldrzychowice z Oldrzychowic na Zaolziu zwyciężył w tegorocznym Festiwalu Folkloru Górali Polskich, który przez ostatnie cztery dni odbywał się w Żywcu. Do Oldrzychowic pojedzie Złote Żywieckie Serce oraz nagroda 10 tysięcy złotych. Srebrne Żywieckie Serce dla zespołu Wierchy z Milówki # 1, a Brązowe Żywieckie Serce trafia do zespołu Spod Kicek z Mordar (nagroda 6 tysięcy zł).

Jury pod kierownictwem Małgorzaty Kiereś miało nie lada trudne zadanie, by dokonać wyboru najlepszego zespołu. Za najlepszy program uznano „Powitanie arcyksięcia Rudolfa na rynku w Wędryni”

Pod koniec XIX wieku Śląsk Cieszyński parę razy odwiedzili cesarz Franciszek Józef i jego syn arcyksiążę Rudolf. Oprócz oficjalnych spotkań z władzami wojskowymi i kierownictwem huty trzynieckiej cesarz, a zwłaszcza arcyksiążę, odwiedzali okoliczne miejscowości. Byli

w Wędryni, Bystrzycy, Nawsiu, Lesznej. Dla mieszkańców spotkania te były wielkim przeżyciem i zaszczytem. O wydarzeniu informowali wcześniej listonosze i doboosze. Ludzie zbierali się z bliższej i dalszej okolicy, przyjeżdżali pociągiem, który przejeżdżał całą doliną Olzy. Znakomitych gości witano zazwyczaj na placu lub na rynku, gdzie specjalnie stawiano uroczystą bramę. W imieniu mieszkańców powitanie wygłaszał wójt lub ksiądz. Były też oczywiście kwiaty dla gości. Program odtwarza atmosferę wizyty, pokazuje stawianie i ozdabianie bramy, powitanie arcyksięcia i - jakżeby inaczej - zabawę na rynku po zakończeniu oficjalnych ceremonii.

Oldrzychowice działają od 37 lat. Zdobyły wiele prestiżowych nagród, m.in. trzykrotnie Złote Żywieckie Serce (2008, 2010 i 2014), otrzymały też Nagrodę im. Oskara Kolberga (2014).

Poniżej protokół z prac jury tegorocznego Festiwalu Folkloru Górali Żywieckich.

Regionalny Ośrodek Kultury informuje:
47. Festiwalu Folkloru Górali Polskich w Żywcu - wyniki konkursu zespołów

PROTOKÓŁ

47. Festiwalu Folkloru Górali Polskich - Żywiec 2016 r.

Festiwal odbył się w dniach od 6 do 9 sierpnia 2016 roku.

W Festiwalu udział wzięły 24 zespoły.

Zespoły oceniało Jury Festiwalu w składzie:

Małgorzata Kiereś - etnograf, przewodnicząca komisji
Magdalena Kroh - etnograf
Stanisława Staszek - etnograf
Lidia Czechowska - choreograf
Adam Adamowski - choreograf
Stanisław Migacz - muzyk
Czesław Węglarz - muzyk
Jan Karpiel Bułcocka - muzyk
Kazimiera Koim - sekretarz komisji

Zespoły uczestniczące w konkursie Festiwalu Folkloru Górali Polskich według kolejności występowania:

KASINIANIE-ZAGÓRZANIE - ZESPÓŁ REGIONALNY Z KASINY WIELKIEJ
- z programem "U młodego pana w chołpie z rana"

REGLE - ZESPÓŁ REGIONALNY IM. J. JĘDROŁA Z PORONINA
- z programem "Radośniki"

PODEGRÓDZIE - ZESPÓŁ REGIONALNY Z PODEGRÓDZIA
- z programem "Wiązowiny"

STAROSĄDECZANIE - ZESPÓŁ REGIONALNY ZE STAREGO SĄCZA
- z programem "U rymorza po jarmarku"

OLDRZYCHOWICE - REGIONALNY ZESPÓŁ Z OLDRZYCHOWIC
- z programem "Powitanie arcyksięcia Rudolfa na rynku w Wyndryni"

MICHALCZOWA - GRUPA REGIONALNA Z MICHALCZOWEJ
- z programem "Wieczór przedślubny u pana młodego"

MYSTKOWIANIE - ZESPÓŁ REGIONALNY Z MYSTKOWA
- z programem "Co ma baba do godania"

KOWALNIA - ZESPÓŁ REGIONALNY ZE STRÓŻ
- z programem "Pohornosy u bartnika po miodobranu "

KOTARZANIE - RODZINNA GRUPA PIEŚNI I TAŃCA Z BRENNEJ
- z programem "Rukowanie do wojska"

ROŻNOWSKA DOLINA - ZESPÓŁ REGIONALNY Z ROŻNOWA
- z programem "Krakowioki przyśli"

PRZYSZOWIANIE - ZESPÓŁ REGIONALNY Z PRZYSZOWEJ
- z programem "Obigrowka u pana młodego"

WIERCHY - ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA IM. J.SZCZOTKI Z MILÓWKI
- z programem "Kurki"

DOLINA SŁOMKI - REGIONALNY ZESPÓŁ ZE STRONIA
- z programem "Powrót parobków z jarmarku"

ZIEMIA ORAWSKA Z LIPNICY WIELKIEJ
- z programem "Wolorze"

SPOD KICEK - REGIONALNY ZESPÓŁ Z MORDARKI
- z programem "Wesele - ocepiny, pokładziny"

SŁOPNICKI ZBYRCOK - ZESPÓŁ REGIONALNY ZE SŁOPNIC
- z programem "Śmiguśne słomioki"

ŚWARNI ŁOJCE - ZESPÓŁ REGIONALNY Z SADKU-KOSTRZY
- z programem "Z kolodom u swoka Macieja"

SKALNI - STUDENCKI ZESPÓŁ GÓRALSKI UNIWERSYTETU ROLNICZEGO Z KRAKOWA
- z programem "Młocka"

LIPNICZANIE - ZESPÓŁ REGIONALNY Z LIPNICY WIELKIEJ
- z programem "U Staska z Rapacówki na Katarzynę"

MSZALNICZANIE - ZESPÓŁ REGIONALNY Z MSZALNICY
- z programem "Rękowiny"

ZORNICA Z ZAKOPANEGO
- z programem "Polywacka"

LIMANOWIANIE - ZESPÓŁ REGIONALNY IM. LUDWIKA MORDARSKIEGO Z LIMANOWEJ
- z programem "Zielone Świątki"

BESTWINA - REGIONALNY ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA Z BESTWINY
- z programem "Stowiani moja"

JAKUBKOWIANIE - ZESPÓŁ REGIONALNY Z ŁOSOSINY DOLNEJ
- z programem "Na święty Scepon"

Wszystkie zespoły biorące udział w konkursie zostały ocenione przez jury. Organizatorzy zapewnili każdemu zespołowi możliwość omówienia programu z członkami jury na specjalnie zorganizowanych w tym celu konsultacjach. Dotyczyły one całokształtu problematyki związanej z prezentacją programu folklorystycznego, tj. obejmowały zagadnienia muzyki, tańca, stroju, obrzędowości i reżyserii scenicznej. Stanowiły formę dokształcania instruktorów. Indywidualne rozmowy

przeprowadzono z kierownikami i delegacjami wszystkich zespołów.

Jury ma do dyspozycji następujące nagrody regulaminowe, których fundatorem jest Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

"Złote Żywieckie Serce" i 10.000,00 zł
"Srebrne Żywieckie Serce" i 8.000,00 zł
"Brązowe Żywieckie Serce" i 6.000,00 zł
8 wyróżnień regulaminowych dla zespołów po 2.000,00 zł
Ogółem pula nagród wynosi 40.000,00 zł

Po wnikliwej analizie zaprezentowanych przez zespoły programów jury przyznało nagrody, które otrzymują:

"Złote Żywieckie Serce" i nagrodę 10.000,00 zł

OLDRZYCHOWICE - REGIONALNY ZESPÓŁ Z OLDRZYCHOWIC
- z programem "Powitanie arcyksięcia Rudolfa na rynku w Wyndryni"

"Srebrne Żywieckie Serce" i nagrodę 8.000,00 zł

WIERCHY - ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA IM. J. SZCZOTKI Z MILÓWKI
- z programem "Kurki"

"Brązowe Żywieckie Serce" i nagrodę 6.000,00 zł

SPOD KICEK - REGIONALNY ZESPÓŁ Z MORDARKI
- z programem "Wesele - ocepiny, pokładziny"

Wyróżnienia regulaminowe za poszczególne elementy programu i nagrody pieniężne po 2.000,00 zł każda, otrzymują:

REGLE - ZESPÓŁ REGIONALNY IM. J. JĘDROŁA Z PORONINA
- za piękny śpiew i taniec zgodny z tradycją regionu

PODEGRODZIE - ZESPÓŁ REGIONALNY Z PODEGRODZIA
- za bardzo dobry śpiew oraz prezentację odczyniania uroków

MICHALCZOWA - GRUPA REGIONALNA Z MICHALCZOWEJ
- za oddanie charakteru tradycyjnych tańców własnego regionu

MYSTKOWIANIE - ZESPÓŁ REGIONALNY Z MYSTKOWA
- za tradycyjny strój, jego estetykę oraz piękny taniec

PRZYSZOWIANIE - ZESPÓŁ REGIONALNY Z PRZYSZOWEJ
- za zachowanie tradycyjnego charakteru w tańcu i śpiewie

SŁOPNICKI ZBYRCOK - ZESPÓŁ REGIONALNY ZE SŁOPNIC
- za prezentację zwyczaju Śmiguśne słomioki

ŚWARNI ŁOJCE - ZESPÓŁ REGIONALNY Z SADKU - KOSTRZY
- za tańce, muzykę i śpiew

BESTWINA - REGIONALNY ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA Z BESTWINY
- za prezentację zwyczaju Stawiani moja

Na Międzynarodowy Festiwal Folkloru Ziem Górskich w Zakopanem zostały wytypowane następujące zespoły:

SPOD KICEK - REGIONALNY ZESPÓŁ Z MORDARKI

PRZYSZOWIANIE - ZESPÓŁ REGIONALNY Z PRZYSZOWEJ

SŁOPNICKI ZBYRCOK - ZESPÓŁ REGIONALNY ZE SŁOPNIC

SKALNI - STUDENCKI ZESPÓŁ GÓRALSKI UNIWERSYTETU ROLNICZEGO Z KRAKOWA

Dyplom uznania otrzymuje:

Beata Grzegorzek z zespołu ROŻNOWSKA DOLINA Z ROŻNOWA - za dokumentowanie i przekazywanie młodemu pokoleniu rodzimego folkloru

Uwagi

Komisja wyraża radość, że w 2016 roku na Festiwalu Folkloru Górali Polskich w Żywcu wystąpiły 24 zespoły z nowymi programami folklorystycznymi w obu kategoriach regulaminowych, które prezentowały wysoki poziom artystyczny.

Na festiwalu zaprezentowały się następujące grupy etnograficzne: Górale śląscy, żywieccy, Podhalanie, Górale orawscy, Górale biali, Zagórzanie, Pogórzanie, Lachy limanowskie, sądeckie i szczyrzyckie oraz śląskie. Zabrakło grup babiogórskich i spiskich.

Szczególne uznanie i podziękowania wyrażamy dla licznej grupy zespołów reprezentujących Lachy sądeckie i limanowskie.

Komisja dziękuje wszystkim instruktorom i kierownikom zespołów, którzy przygotowali programy na festiwal zarówno pod względem artystycznym, merytorycznym i organizacyjnym. Ich zaangażowanie

i praca to najważniejszy wkład w trwanie tego festiwalu.

Podstawą budowania widowiska folklorystycznego jest nadal tradycyjna kultura ludowa # ☐ ☐☐☐☐☐☐ ☐
(zwyczaje doroczne i rodzinne).

Podziękowania kierujemy także dla instruktorów i wykonawców, którzy poszukują i odtwarzają najbardziej archaiczny folklor rodzimej ziemi.

Przy budowie programów, jury wskazuje na konieczność zachowania proporcji w prezentowaniu obrzędów i zwyczajów a folklorem tanecznym, śpiewem i muzyką.

Zespoły zaprezentowały się w tradycyjnych strojach, właściwych dla karpackich grup etnograficznych, przygotowanych z dużą starannością i uwzględnieniem ich zróżnicowania.

Komisja zauważa, że zachowuje się dbałość o dawną stylistykę tańca i jego lokalne warianty.

Konieczne jest zwrócenie uwagi na zgodność intonacyjną śpiewu solistów z odegraniem kapeli.

Brak szerszej znajomości kontekstu kulturowego treści realizowanych tematów przez zespoły na festiwal jest przyczyną trudności w reżyserii widowisk folklorystycznych.

Jury stwierdza stały proces zanikania gwary, jej lokalnej specyfiki i fonetycznego brzmienia.

Komisja prosi organizatorów o dalszą opiekę merytoryczną nad zespołami zgłoszonymi do konkursu. Jest ona nieodzowna, ponieważ przyczynia się do podnoszenia poziomu artystycznego Festiwalu Folkloru Górali Polskich.

Jury zwraca uwagę na problem nagłośnienia, który występuje zarówno na widowni jak i w odsłuchach na scenie, co ma znaczący wpływ na jakość prezentowanych programów przez zespoły.

Organizacja Festiwalu Folkloru Górali Polskich zdaniem komisji była bardzo dobra, za co wyraża

podziękowanie pracownikom Regionalnego Ośrodka Kultury w Bielsku-Białej oraz Miejskiego Centrum Kultury w Żywcu.